

❖ संस्कार ❖

महिने बारा

चैत्र - वैशाख
ज्येष्ठ - आषाढ
श्रावण - भाद्रपद
अश्विन - कार्तिक
मार्गशीर्ष - पौष
माघ - फाल्गुन

ऋतु सहा

वसंत ऋतु
ग्रीष्म ऋतु
वर्षा ऋतु
शरद ऋतु
हेमंत ऋतु
शिशिर ऋतु

संवत्सर [वर्ष]

चैत्र शुद्ध प्रतिपदा ते फाल्गुन वद्य अमावस्या.

• अयन दोन.

१) उत्तरायण. २) दक्षिणायन.

• पक्ष दोन.

१) शुक्ल पक्ष २) कृष्ण पक्ष.

• तिथी पंधरा.

प्रतिपदा,	द्वितीया,	तृतीया,	चतुर्थी,
पंचमी,	षष्ठी,	सप्तमी,	अष्टमी,
नवमी,	दशमी,	एकादशी,	द्वादशी,
त्रयोदशी,	चतुर्दशी,	पौर्णिमा,	अमावस्या.

• वार - सात •

रविवार - भानु वासरः

सोमवार - इंदु वासरः

मंगळवार - भौम वासरः

बुधवार - सौम्य वासरः

गुरुवार - बृहस्पति वासरः

शुक्रवार - भृगु वासरः

शनिवार - मंद वासरः

• नक्षत्रे - सत्तावीस •

आश्विनी

भरणी

कृत्तिका

रोहिणी

मृग

आर्द्रा

पुनर्वसु

पुष्य

आश्लेषा

मघा

पूर्वा

उत्तरा

हस्त

चित्रा

स्वाती

विशाखा

ज्येष्ठा

मूळ

अनुराधा

पूर्वाषाढा

उत्तराषाढा

शततारका

पूर्वाभाद्रपदा

उत्तराभाद्रपदा

श्रवण

धनिष्ठा

रेवती

• राशी - बार •

मेष

वृषभ

मिथुन

कर्क

सिंह

कन्या

तूळ

वृश्चिक

धनु

मकर

कुंभ

मीन

• वेद - चार •

ऋग्वेद

यजुर्वेद

सामवेद

अथर्ववेद

• शास्त्रे - सहा.

न्यायशास्त्र
व्याकरण शास्त्र

योगशास्त्र
सांख्यशास्त्र

वेदांत
पूर्व-उत्तर मीमांसा

• महापुराणे - अठरा.

ब्रह्म
पद्म
विष्णू
शिव

भागवत
नारदीय
मार्कण्डेय
ब्रह्मवैवर्त

अग्नि
भविष्य
नृसिंह
वराह

स्कंद
वामन
कूर्म
मत्स्य

गरुड
ब्रह्मांड

• नवविधा भक्ति.

श्रवणं कीर्तनं विष्णोः स्मरणं पादसेवनं ।
अर्चनं वंदनं दास्यं सख्यमात्म निवेदनं ॥

• कोणाम काय धावे.

संकटाला	-	तोंड धावे.
विद्येला	-	विनय धावा.
कलावंताला	-	उत्तेजन धावे.
मित्राला	-	प्रेम धावे.
महात्म्याला	-	प्रणाम धावा.
गुरुजींना	-	संतोष धावा.
देशाला	-	आत्मबलिदान धावे.
मुलांना	-	वात्सल्य धावे.
वेळेला	-	महत्त्व धावे.

[संकलन - सौ. निलीमा पाटील
मोबा. 9757031444